

โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ

หมู่ที่ 4 ตำบลโฆษิต อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

ข้อมูลทั่วไป

โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลโฆษิต อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๕๐๐ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ทำการเกษตร เนื้อที่ ๙๒๔.๒๑ ไร่ (๖๑.๖๑%) เป็นพื้นที่ ลุ่มต่ำ ถนน คลองส่งน้ำ ป่าเสื่อมโทรม และ ชุมชน/สถานที่ราชการ เนื้อที่ ๕๗๕.๗๙ ไร่ (๓๘.๓๙%) มีครัวเรือนทั้งหมด ๔๘ ครัวเรือน ปัจจุบันมีประชากรทั้งหมด ๑๔๐ ราย นับถือศาสนาอิสลาม ๑๒ ราย (๘.๕๗%) ศาสนาพุทธ ๑๒๘ ราย (๙๑.๔๓%)

สภาพพื้นที่

โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม น้ำท่วมขัง ลักษณะ ดินที่พบเป็นดินร่วนเหนียว ลักษณะดินที่พบ เป็นดินเปรี้ยวจัด ในพื้นที่โครงการหมู่บ้านปศุ สัตว์-เกษตรมูโนะ ประกอบด้วยชุดดิน ๒ ชุดดิน แบ่งเป็น ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) เนื้อที่ ๑,๑๒๓ ไร่ และชุดดินกาบแดงเนื้อที่ ๓๗๗ ไร่

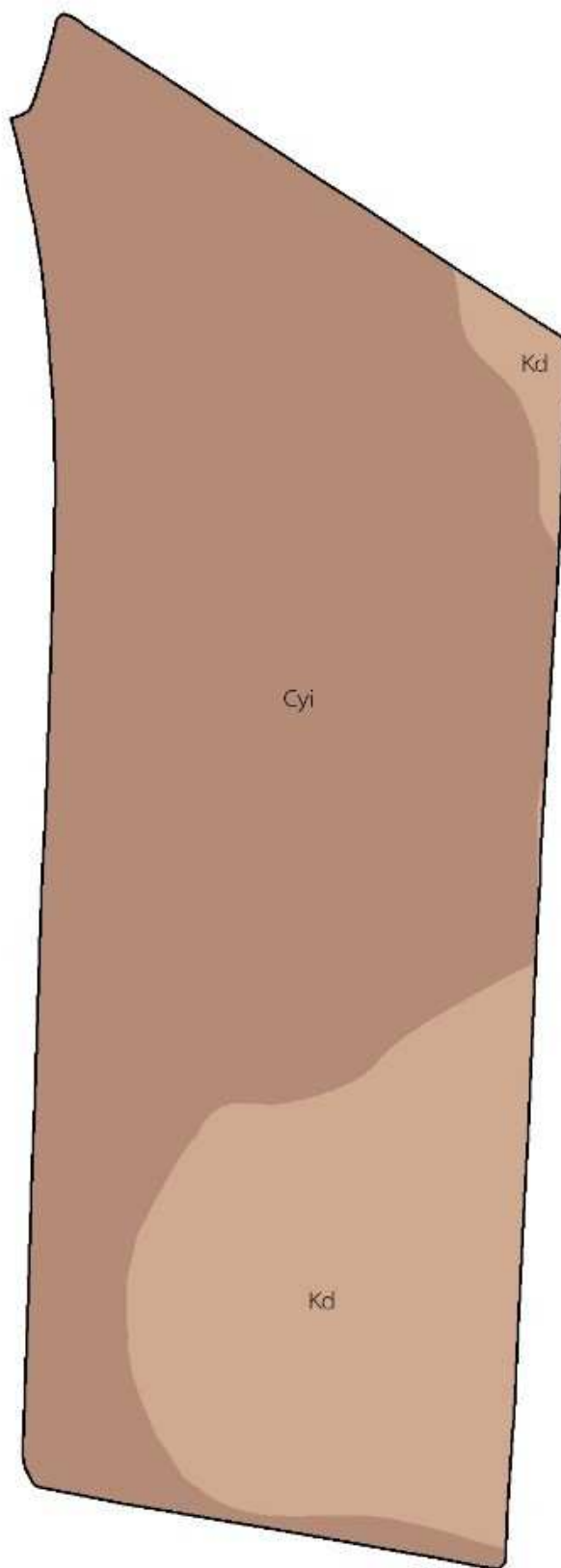

ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) เป็นดินเหนียวละเอียดลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช มีสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง มีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH 6.5-7.0)

ชุดดินกาบแดง (Kd) เป็นดินอินทรีย์หนาปานกลาง ดินบนเป็นชั้นวัสดุอินทรีย์ มีความหนา 40-100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ดินล่างเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเล มีสารประกอบไฟโรต์มาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 4.5-6.0)

แผนที่แสดงชุดดิน ศูนย์สาขาที่ 3
โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ตำบลโฆะมิต อำเภอดากโบ จังหวัดนราธิวาส

คำอธิบายสัญลักษณ์

- Cyi ชุดดินเชียรใหญ่ (Chian Yai Series)
- Kd ชุดดินกบแดง (Kab Deang Series)
- ขอบเขตโครงการ

การประกอบอาชีพ

โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๔๘ ครัวเรือน ประชากรมีการประกอบอาชีพแบ่งเป็น อาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๓๒ ครัวเรือน (๖๖.๖๗%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน ๔๗.๙๒% เกษตรเชิงเดี่ยว ๑๘.๗๕% และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๑๖ ครัวเรือน (๓๓.๓๓%) โดยมีการประกอบอาชีพเกษตรมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ ค้าขาย รับจ้างทั่วไป พนักงานเอกชน และอาชีพอื่นๆ

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑. ภาคการเกษตร	๓๒	๖๖.๖๗
- เกษตรผสมผสาน	๒๓	๔๗.๙๒
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๙	๑๘.๗๕
๒. นอกภาคการเกษตร*	๑๖	๓๓.๓๓
- รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	๖	๑๒.๕๐
- ค้าขาย	๔	๘.๓๓
- รับจ้างทั่วไป	๒	๔.๑๗
- พนักงานเอกชน	๑	๒.๐๘
๓. อาชีพอื่นๆ**	๓	๖.๒๕

* ผู้ที่ทำอาชีพนอกภาคเกษตรและทำเกษตรเป็นอาชีพเสริม ๓๑.๒๕ %

** ผู้สูงอายุ/ไม่มีอาชีพ

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรในโครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ (๔๘ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๓๔,๑๗๔ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๓๐ ครัวเรือน (๖๒.๕๐%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๘ ครัวเรือน (๓๗.๕๐%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๔	๘.๓๔
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๖	๓๓.๓๓
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๑๓	๒๗.๐๘
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๕	๑๐.๔๒
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๑๐	๒๐.๘๓

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ประชากรที่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร (๓๒ ครัวเรือน) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๒๓ ครัวเรือน (๗๑.๘๘%) และเกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๙ ครัวเรือน (๒๘.๑๒%)

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๓๒	๑๐๐
- เกษตรผสมผสาน	๒๓	๗๑.๘๘
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๙	๒๘.๑๒

ในปี ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จำแนกรายได้ภาคการเกษตรของประชากรในโครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ พบว่า ประชากรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ **๑๑๓,๘๔๗ บาท/ครัวเรือน/ปี** ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๘ ครัวเรือน (๕๖.๒๕%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๔ ครัวเรือน (๔๓.๗๕%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๓	๙.๓๘
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๓	๔๐.๖๒
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๑๐	๓๑.๒๕
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๒	๖.๒๕
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๔	๑๒.๕๐

กลุ่มอาชีพ

จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มปลูกผักบริเวณบ้านเพื่อบริโภค กลุ่มเลี้ยงโคพื้นบ้าน และกลุ่มเลี้ยงปลา ดังนี้

กลุ่ม	จำนวน (ราย)	รับผิดชอบโดย
๑. ปลูกผักบริเวณบ้านเพื่อบริโภค	๓๐	- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๒. เลี้ยงโคพื้นบ้าน	๒๔	๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ๒. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอตากใบ
๓. เลี้ยงปลา	๑๘	๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ๒. สำนักงานประมงอำเภอตากใบ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๕๐๐ ไร่ โดยแบ่งเป็น ๑) พื้นที่ใช้สอย จำนวน ๖๗๔.๒๐ ไร่ เช่น พื้นที่เพื่อการเพาะปลูก ๓๘๒.๑๗ ไร่ หญ้าอาหารสัตว์ ๒๐๙.๙๗ ไร่ บ่อเลี้ยงปลา ๗๙.๐๕ ไร่ และนา ๓.๐๑ ไร่ ๒) พื้นที่ที่สร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้ จำนวน ๕๕๖.๓๖ ไร่ เช่นป่าเสม็ด ๒๓๓.๙๕ ไร่ ยกร่องร้าง ๑๒๖.๐๔ ไร่ นาร้าง ๑๒๓.๙๗ ไร่ และพื้นที่ว่าง ๗๒.๔๐ ไร่ และ๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์ จำนวน ๒๖๙.๔๔ ไร่ เช่น ถนน ๑๒๒.๖๕ ไร่ คลองส่งน้ำ ๑๐๗.๙๑ ไร่ ที่ตั้งอาคาร+คอกสัตว์ ๒๐.๕๑ ไร่ ที่ตั้งอาคารชุดประสานงาน ร.๑๕๑ ๘.๑๗ ไร่ โรงปุ๋ย ๒.๘๘ ไร่ และป้อม ชรบ. ๒.๕๙ ไร่

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑) พื้นที่ใช้สอย	๖๗๔.๒๐	๔๔.๙๕
- พื้นที่เพื่อการเพาะปลูก	๓๘๒.๑๗	๒๕.๔๘
- หญ้าอาหารสัตว์	๒๐๙.๙๗	๑๔.๐๐
- บ่อเลี้ยงปลา	๗๙.๐๕	๕.๒๗
- นา	๓.๐๑	๐.๒๐
๒) พื้นที่ที่สร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้	๕๕๖.๓๖	๓๗.๐๙
- ป่าเสม็ด	๒๓๓.๙๕	๑๕.๖๐
- ยกร่องร้าง	๑๒๖.๐๔	๘.๔๐
- นาร้าง	๑๒๓.๙๗	๘.๒๖
- พื้นที่ว่าง	๗๒.๔๐	๔.๘๓
๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์	๒๖๙.๔๔	๑๗.๙๖
- ถนน	๑๒๒.๖๕	๘.๑๘
- คลองส่งน้ำ	๑๐๗.๙๑	๗.๑๙
- ที่ตั้งอาคาร + คอกสัตว์	๒๐.๕๑	๑.๓๗
- ที่ตั้งอาคารชุดประสานงาน ร.๑๕๑	๘.๑๗	๐.๕๕
- ประปาหมู่บ้าน	๔.๗๓	๐.๓๑
- โรงปุ๋ย	๒.๘๘	๐.๑๙
- ป้อม ชรบ.	๒.๕๙	๐.๑๗

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ให้แก่เกษตรกรโครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ตั้งแต่ปี 2526-2563 ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงแปลงนา การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรมวิชาชีพ การสาธิตในพื้นที่ ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (ป็นคันนา) จำนวน ๒๑ ครัวเรือน (๒๗๐ ไร่)

(๒) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) จำนวน ๔๘ ครัวเรือน (๓๖๙ ไร่)

(๓) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการปลูกหญ้าแฝกบริเวณขอบถนน ไหล่ทางริมคลองสาธารณะ จำนวน ๑,๖๕๐,๐๐๐ กล้า

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

(๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยปุยสด) เพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน สำหรับใช้ในแปลงเกษตรปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล จำนวน ๔๘ ครัวเรือน

(๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือนปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๔๘ ครัวเรือน

(๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืช (กิ่งพันธุ์ ฝรั่ง มะนาว มะพร้าว ส้มโอ) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบ้าน และพื้นที่แปลงเกษตร จำนวน ๔๘ ครัวเรือน

(๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน) เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังและบ่อดิน จำนวน ๔๘ ครัวเรือน

(๕) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (ไก่ เป็ด) จำนวน ๔๘ ครัวเรือน

๒.๒) การสนับสนุนองค์ความรู้

(๑) อบรม

(๑.๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบริเวณรอบบ้าน จำนวน ๔๘ ครัวเรือน

(๑.๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการจัดการสวนไม้ผลผสมผสาน จำนวน ๔๓ ครัวเรือน

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ (ต่อ)

(๑.๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพาะเห็ดในถุงพลาสติก เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๕ ครัวเรือน

(๑.๔) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่/เป็ด) พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนพันธุ์ไก่ และอาหารไก่ จำนวน ๔๘ ราย

(๑.๕) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลาดุก และอาหารปลาขนาดเล็ก จำนวน ๔๘ ราย

(๑.๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงปลาหมอในกระชังในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลาหมอ และอาหารปลาขนาดเล็ก จำนวน ๕ ราย

(๒) การสาธิตในพื้นที่

(๒.๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด จำนวน ๓ ราย

(๒.๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๔๘ ราย

(๒.๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปูนเพื่อปรับปรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น) จำนวน ๔๘ ราย

(๒.๔) เกษตรกรได้รับการสาธิตการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่แปลงเกษตรและพื้นที่ขุดยกร่อง เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน และเพิ่มความชุ่มชื้นแก่ดิน จำนวน ๓ ราย

(๓) การศึกษาดูงาน

(๓.๑) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งเป็นเกษตรกรศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ โดยการศึกษาการดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในต่างจังหวัด (พัทลุง ตรัง สงขลา) จำนวน ๕ ราย

(๓.๒) เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จภายในจังหวัดนราธิวาส จำนวน ๕ ครัวเรือน

